

Османська Імперія

Підготувала учениця 7-Д
класу Чернишева Діана

Особливості державного устрою

- Деякі з узаконених правил джихаду відбуваються з Корану або з хадисів - інформації про вчинки, схвалення або висловів пророка Мухаммада. А хадіси, у свою чергу, є джерелом шаріату - мусульманського права. [3]
Особливу увагу слід звернути на еволюцію, що сталася в правовій системі правонаступниці Османської імперії. Турецька республіка - практично єдина держава, в якому не збереглося вплив раніше панував мусульманського права. Нова правова система будувалася вже за європейською моделлю, наприклад, турецький цивільний кодекс, який базується на шведському, надав цивільні права жінкам і заборонив полігамію. Конституція Туреччини 1982 оголосила республіку демократичною, світською і соціально-правовою державою.

Органи державної влади

- Влада султана (офіційно він йменувався падишахом) була політичною та юридичною віссю держави. Згідно із законом, падишах був упорядником духовних, державних і законодавчих справ», йому однаково належали і духовно-релігійні, і світські повноваження (Обов'язки імама, хатіба, державна влада - все належить падишахові»). По мірі зміцнення Османської держави правителі брали титули хана (XV ст.), султана, «кайсера-і Рум» (по візантійському зразком), худавендиляра (імператора). При Баязида імператорська гідність було навіть визнана європейськими державами.

Характер влади монарха

- Осман I (1258—1326), засновник Османської імперії, прибув до Анатолії з Мерва (Туркменістан) із 400 вершниками для допомоги Румелійським туркам-сельджукам у боротьбі з Візантією. Після занепаду Румелійського султанату в XIV столітті Анатолія опинилася розділеною на самостійні турецькі князівства (бейства), одне з яких очолив Осман I. Його князівство отримало назву Османського від його імені, а піддані стали називатися османцями. В ході завоювань Осман I, що прийняв титул султана, розширив межі свої володінь до кордону з Візантією.

Особливості організації суспільства

- Поряд з кріпосним правом існувало і справжнє рабство: раби використовувались переважно як домашня прислуга, рабині — як наложниці в гаремі. Торг невольниками проводився в досить широких розмірах в Константинополі і в інших містах. Цивільне управління стояло на дуже низькому рівні; чиновники і судді дивилися на свої посади як на засіб збагачення; процвітало найгрубіше хабарництво. Султани намагалися боротися з цим злом; так, Баязид I в один день повісив 80 суддів, викритих в хабарництві, але за відсутності правильно організованого контролю з боку суспільства або хоч би уряду, при затурканості населення, позбавленого можливості протестувати, подібні заходи не приводили до бажаних результатів. Духовне управління Мехмед II передав у верховне завідування муфтія, або шейх-уль-іслама, духовного голови всіх правовірних, що призначався султаном. Фетви (ухвали), які він видавав, мали характер діючого права. Нерідко, попри всю обачність при їх призначенні, шейхи-уль-іслам виявлялися сильними супротивниками того або іншого султана; іноді при їх допомозі здійснювалися державні перевороти. Шейх-уль-іслам стояв також на чолі суду.

Особливості економічного розвитку

- У 1889 р. були оголошені вільними раби, власники яких не могли довести, що володіють ними на законній підставі; у 1890 р. прийняті дієві заходи до припинення торгівлі рабами, забороненою ще в 1858 р. З того часу рабство може вважатися майже зниклим з європейської частини імперії, проте в Малій Азії воно зберігалось в меншій мірі аж до оголошення Турецької республіки.
- У 1889 р. в Берліні відбувся третейський розгляд суперечки між Портою і бароном Гіршем, власником залізниць в Османській імперії. Третейським суддею був обраний проф. Гнейст. Рішення було значною мірою на користь Порти; завдяки ньому Порта придбала право користуватися деякими залізницями і дістала можливість будувати інші, що і було здійснено в Малій Азії.
- Два десятиліття, що пройшли після війни 1876—1878 р., були періодом деякого економічного підйому країни і разом з тим деякого поліпшення її міжнародного стану. За цей час покращились її стосунки з найзапеклішими її ворогами. У 1883 р. князь Чорногорський Микола відвідав Константинополь; у 1892 р. в Константинополі був болгарський міністр Стамбулов; дружні взаємини з Болгарією були закріплені в 1898 р. відвідинами Константинополю князем і княгинею болгарськими. У 1893 р. султан отримав в подарунок від імператора Олександра III цінний альбом. У 1894 р. в Константинополі був король сербський. Ще набагато більше значення мало відвідини султана імператором і імператрицею німецькими.

Особливості розвитку культури

- Османська архітектура — архітектура Османської імперії, яка виникла в Бурсі і в Едірне в XV–XVI ст.. В архітектурі Османської імперії простежується вплив архітектури Сельджуків, а також вірменської, іранської, візантійської архітектури. Після завоювання Константинополя турками помітно вплив мамлюкської архітектурної традиції. Протягом майже 400 років візантійські церкви і собори служили зразками для османських мечетей.
- Османи досягли високого рівня архітектури. Освоєна ними техніка створення величезного внутрішнього простору за допомогою склепінь, куполів, напівкуполів і колон, дозволила створити естетичний і елегантно витончений стиль в ісламській архітектурі. І донині можна знайти об'єкти в стилі Османської архітектури на колишніх територіях імперії.